

Jaarplan 2026 – Vereniging YMCA Nederland (concept)

1. Inleiding

In 2025 zijn de statuten van YMCA Nederland geactualiseerd, waarmee de missie, doelstellingen en maatschappelijke opdracht van de vereniging opnieuw helder en toekomstgericht zijn vastgelegd. Het Jaarplan 2026 bouwt hierop voort en vormt de eerste volledige uitwerking van deze aangescherpte statutaire basis.

Het Jaarplan 2026 markeert daarmee een overgangsjaar waarin YMCA Nederland haar bestaande kernactiviteiten voortzet en tegelijkertijd gericht toewerkt naar een nieuw meerjarenbeleidsplan dat ingaat per 2027. Door te werken met een zelfstandig jaarplan wordt ruimte gecreëerd om continuïteit in de uitvoering te waarborgen én om zorgvuldig richting te geven aan de volgende beleidsperiode.

Dit jaarplan geeft concrete invulling aan de statutaire doelstellingen van de vereniging en sluit aan bij de vereisten die voortvloeien uit de ANBI-status. Alle beschreven activiteiten zijn uitsluitend of nagenoeg uitsluitend gericht op het algemeen nut en dragen bij aan het bevorderen van jeugd- en jongerenwerk, maatschappelijk welzijn en het welzijn van (kwetsbare) kinderen en jongeren, zonder winstoogmerk.

2026 staat daarmee in het teken van focus, borging en voorbereiding: het versterken van wat YMCA Nederland al doet, het bestendigen van kwaliteit en impact, en het leggen van een solide basis voor de beleidsperiode vanaf 2027.

2. Visie

YMCA Nederland gelooft dat een gezonde ontwikkeling van lichaam, geest en sociaal bewustzijn de basis vormt voor een veerkrachtige en inclusieve samenleving. Door (kwetsbare) kinderen en jongeren te ondersteunen in hun persoonlijke ontwikkeling, zelfvertrouwen en verantwoordelijkheidsbesef, draagt de vereniging bij aan een maatschappij waarin ruimte is voor ontmoeting, gelijkwaardigheid en participatie.

3. Missie

YMCA Nederland stelt (kwetsbare) kinderen, jongeren en gemeenschappen in staat om te bouwen aan een rechtvaardige, duurzame, kansrijke en inclusieve samenleving, waarin ieder zich kan ontwikkelen met lichaam, geest en verstand.

4. Doelstellingen en ANBI-kader

YMCA Nederland werkt vanuit een duidelijke maatschappelijke en ethische grondslag. Vanuit haar historische DNA en internationale traditie zet de vereniging zich in voor het welzijn, de ontwikkeling en gelijke kansen van kinderen en jongeren. Daarbij staan waarden als verantwoordelijkheid nemen voor elkaar, zorg voor de kwetsbaren, inclusie en gemeenschapszin centraal. Deze waarden worden binnen YMCA verwoord in de vraag “What would Jesus do”: niet als religieuze instructie, maar als moreel kompas dat richting geeft aan handelen vanuit compassie, rechtvaardigheid en dienstbaarheid aan de samenleving.

Deze langjarige waarden sluiten aan bij de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals, SDG's) van de Verenigde Naties. YMCA Nederland heeft in samenwerking met het SDG-House onderzocht waar haar maatschappelijke impact het meest betekenisvol is. Op basis van dit onderzoek zijn vier SDG's geselecteerd die richtinggevend zijn voor de activiteiten van de vereniging:

SDG 3 – Goede gezondheid en welzijn: het bevorderen van mentale en fysieke gezondheid van kinderen en jongeren, onder meer door veilige activiteiten, preventie, voorlichting en aandacht voor een gezonde leefomgeving.

SDG 10 – Ongelijkheid verminderen: het actief bijdragen aan gelijke kansen en inclusie, waarbij ieder kind welkom is, ongeacht achtergrond, financiële situatie, gezondheid of andere omstandigheden.

SDG 12 – Verantwoorde consumptie en productie: het bewust en zorgvuldig omgaan met middelen en het beperken van verspilling binnen activiteiten en organisatie.

SDG 17 – Partnerschappen om doelen te bereiken: het versterken van samenwerking tussen lokale YMCA's, vrijwilligers en externe partners om duurzaam maatschappelijk effect te realiseren.

Deze waarden en SDG-keuzes sluiten onlosmakelijk aan bij de normen en waarden van YMCA Nederland en geven richting aan de langjarige koers van de vereniging, met bijzondere aandacht voor kinderen en jongeren die extra ondersteuning nodig hebben om volwaardig mee te kunnen doen in de samenleving.

Vanuit dit kader geeft YMCA Nederland uitvoering aan haar statutaire doelstellingen. Conform artikel 4 van de statuten heeft de vereniging ten doel:

- Het bevorderen van jeugd- en jongerenwerk;
- Het bevorderen van het maatschappelijk welzijn;
- Het bevorderen van het welzijn van (kwetsbare) kinderen en jongeren in Nederland.

De vereniging beoogt uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het algemeen nut en kent geen winstoogmerk. Het Jaarplan 2026 vormt een directe en concrete uitwerking van deze doelstellingen en fungeert als verantwoordingsdocument binnen het ANBI-kader.

5. Strategisch kader 2026

De statutaire doelstelling van YMCA komt mede tot uitdrukking in de langdurige richting van YMCA Nederland:

1. Mentale en fysieke gezondheid;
2. Duurzame en rechtvaardige gemeenschappen;
3. Talentontwikkeling en betekenisvolle participatie.

Het Jaarplan 2026 vertaalt deze richting naar uitvoerbare activiteiten, met behoud van continuïteit en binnen de beschikbare capaciteit en middelen.

6. Maatschappelijke context

YMCA Nederland opereert in een maatschappelijke context waarin mentale gezondheidsdruk onder kinderen en jongeren hoog is, preventieve voorzieningen onder druk staan en niet alle kinderen gelijke toegang hebben tot veilige vrijetijds- en ontwikkelactiviteiten. De vereniging vervult hierin een aanvullende, preventieve en laagdrempelige rol, gericht op participatie, ontmoeting en het versterken van sociale en persoonlijke veerkracht.

7. Doelgroepen en inclusieve benadering

YMCA Nederland werkt vanuit een inclusieve benadering: activiteiten staan in beginsel open voor alle kinderen en jongeren. Concreet houdt dit in dat maatwerk geboden wordt aan kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, zoals kinderen die opgroeien in armoede, kinderen met een migratie- of vluchtelingenachtergrond, kinderen met ontwikkelingsvraagstukken of kinderen met een chronische aandoening. Op deze manier worden zij niet buitengesloten en werken wij aan inclusiviteit voor deze kinderen.

Deze doelgroepbenadering vormt geen versmalling van het algemeen nut, maar juist een noodzakelijke concretisering daarvan. Algemeen nut betekent niet dat activiteiten voor iedereen toegankelijk moeten zijn, maar dat het maatschappelijk effect wordt bereikt door gerichte ondersteuning van diegenen die dit het meest nodig hebben. Door belemmeringen weg te nemen, kunnen ook kinderen die anders zouden uitvallen volwaardig deelnemen aan maatschappelijke en sociale activiteiten.

8. Activiteiten 2026

YMCA tracht haar statutaire doelstelling te bereiken door middel van activiteiten, zoals die in artikel 5 van de statuten zijn vastgelegd. De concrete uitwerking hiervan is hieronder opgenomen.

8.1 Mentale en fysieke gezondheid

YMCA Nederland organiseert en ondersteunt in 2026 concrete activiteiten die bijdragen aan de mentale en fysieke gezondheid van kinderen en jongeren, waaronder:

- Doelgroepkampen voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, zoals kinderen die opgroeien in armoede, kinderen met ontwikkelingsvraagstukken of kinderen met een chronische aandoening.
Tijdens deze kampen ontwikkelen kinderen sociale vaardigheden door het aangaan van nieuwe vriendschappen, doen zij nieuwe ervaringen op, zijn zij actief bezig met sport- en spelactiviteiten en werken zij aan hun zelfvertrouwen en zelfstandigheid. Dit draagt direct bij aan zowel hun mentale als fysieke gezondheid.
- Inzet van het interne Jeugdfonds, waarmee deelname aan kampen en activiteiten financieel mogelijk wordt gemaakt voor kinderen die opgroeien in armoede, zodat financiële belemmeringen geen reden vormen voor uitsluiting.
- Samenwerking met maatschappelijke organisaties zoals VluchtelingenWerk, Het Vergeten Kind en Leergeld Nederland, evenals met lokale YMCA's, om kwetsbare kinderen actief te bereiken. Hierdoor kunnen meer kinderen deelnemen aan activiteiten die hun welzijn, ontwikkeling en gezondheid versterken.
- Voortzetting van bestaande internationale en Caribische jeugdprogramma's, waaronder activiteiten op Sint Maarten, die mede gericht zijn op het bieden van structuur, positieve rolmodellen en het voorkomen van (recidive van) delinquente gedragingen.

8.2 Duurzame en rechtvaardige gemeenschappen

In 2026 draagt YMCA Nederland concreet bij aan sociale samenhang en inclusie door:

- Het organiseren van wijkgerichte activiteiten in samenwerking met lokale partners, gericht op het versterken van cohesie in wijken en buurten, het creëren van (sociaal) veilige ontmoetingsplekken en het openstellen van locaties voor jongeren en ouderen die extra ondersteuning kunnen gebruiken.
- De uitvoering van projecten in het kader van de Maatschappelijke Diensttijd (MDT) op meerdere locaties in Nederland, waarin jongeren zich maatschappelijk inzetten en tegelijkertijd persoonlijke en sociale vaardigheden ontwikkelen.
- Het actief betrekken van jongeren bij maatschappelijke vraagstukken en besluitvorming, onder andere via vrijwilligerswerk en MDT-trajecten. Hierdoor krijgen jongeren nieuwe perspectieven, leren zij participeren in democratische processen en ervaren zij dat hun stem telt. Dit vergroot het gevoel van eigenaarschap en stimuleert maatschappelijke betrokkenheid.
- Samenwerking met onderwijsinstellingen en maatschappelijke organisaties, gericht op het bevorderen van participatie, inclusie en gelijke kansen. Denk hierbij aan afstemming met basisscholen, middelbare scholen en lokale onderwijsprogramma's om kinderen en jongeren te bereiken die baat hebben bij

aanvullende jeugdwerkactiviteiten; gezamenlijke activiteiten met scholen binnen of buiten schooltijden; kennisuitwisseling met jeugdorganisaties en welzijnsinstellingen over signaleren van ondersteuningsbehoeften; en projectgerichte samenwerking met maatschappelijke partners gericht op het versterken van sociale vaardigheden en participatie.

8.3 Ontwikkeling en betekenisvolle inzet

De uitvoering van de activiteiten van YMCA Nederland gebeurt door een combinatie van betaalde krachten en vrijwilligers. In 2026 investeert YMCA Nederland in het bieden van concrete ontwikkelkansen aan kinderen en jongeren, waarbij zij aangereikte vaardigheden en inzichten daadwerkelijk in de praktijk kunnen brengen. Daarmee draagt de vereniging bij aan hun persoonlijke ontwikkeling, maatschappelijke betrokkenheid en toekomstperspectief, in lijn met haar statutaire doelstellingen.

YMCA Nederland investeert in 2026 concreet in:

- Ontwikkel- en leertrajecten voor jongeren via Maatschappelijke Diensttijd (MDT), vrijwilligerswerk en praktijkervaring, waarin jongeren niet alleen nieuwe ervaringen opdoen en vaardigheden ontwikkelen, maar deze ook actief toepassen in de praktijk. Door hun inzet als vrijwilliger, begeleider of deelnemer aan maatschappelijke projecten ervaren jongeren dat zij van betekenis zijn voor anderen en voor de samenleving. Voor sommige jongeren vormt dit een eerste stap richting werk of opleiding; voor anderen is het een essentiële mogelijkheid om relevante ervaring op te doen en met een sterker profiel en meer zelfvertrouwen hun toekomst tegemoet te gaan.
- De inzet van jongeren in structurele samenwerkingen met overheden en maatschappelijke partners, waaronder programma's in het kader van MDT en de voortzetting van activiteiten op Sint Maarten. Binnen deze programma's krijgen jongeren verantwoordelijkheid, werken zij samen met professionele organisaties en worden zij begeleid in het ontwikkelen van sociale, organisatorische en maatschappelijke vaardigheden. Dit draagt bij aan preventie, participatie en het versterken van perspectief voor jongeren die anders beperkt toegang hebben tot dergelijke ontwikkelkansen.
- Training en begeleiding van vrijwilligers en begeleiders die werken met (kwetsbare) kinderen en jongeren, zodat jongeren die doorgroeien binnen de organisatie kunnen rekenen op professionele ondersteuning en veilige leeromgevingen. Deze begeleiding is erop gericht jongeren te laten groeien in verantwoordelijkheid, zelfstandigheid en leiderschap.
- Borging van sociale veiligheid en kwaliteitsontwikkeling via opleidingen, protocollen en blended learning. Dit zorgt ervoor dat kinderen en jongeren zich kunnen ontwikkelen in een veilige en ondersteunende context, waarin fouten maken en leren centraal staan.
- Kennisdeling en uitwisseling binnen (inter)nationale netwerken, waaronder het trainen van eigen en andere maatschappelijke organisaties in het creëren van

sociaal veilige omgevingen, het begeleiden van kinderen die extra aandacht nodig hebben en het werven en opleiden van vrijwilligers. De opgedane kennis wordt toegepast binnen de organisatie, bij de begeleiding van kinderen en jongeren en bij het versterken van de vrijwilligersstructuur.

Door deze aanpak biedt YMCA Nederland kinderen en jongeren niet alleen ondersteuning, maar ook reële mogelijkheden om zich te ontwikkelen, verantwoordelijkheid te nemen en actief bij te dragen aan de samenleving, waarmee wordt bijgedragen aan jeugd- en jongerenwerk, maatschappelijk welzijn en het welzijn van kwetsbare kinderen en jongeren.

9. Organisatie en uitvoering

De uitvoering van het jaarplan ligt bij de algemeen secretaris en het verenigingsbureau, onder toezicht van het bestuur. Lokale YMCA-organisaties en maatschappelijke partners spelen een belangrijke rol in de uitvoering van activiteiten.

10. Financiën

De activiteiten in 2026 worden bekostigd via giften, inzet van het jeugdfonds, subsidies, bijdragen van partners en andere baten die passen binnen het ANBI-kader. De vereniging hanteert de RJ650-richtlijn. Er is geen sprake van winstoogmerk; eventuele overschotten worden aangewend ten behoeve van het statutaire doel.

11. Governance en verantwoording

YMCA Nederland is een vereniging met een vrijwillig bestuur. Bestuurders ontvangen geen beloning. De vereniging kent een zorgvuldig governance- en toezichtskader conform de statuten. Het bestuur legt verantwoording af aan de leden en ziet toe op de uitvoering van dit jaarplan.

12. Slot

Met dit Jaarplan 2026 borgt YMCA Nederland continuïteit in haar maatschappelijke inzet en creëert zij ruimte om zorgvuldig toe te werken naar een nieuw meerjarenbeleidsplan per 2027, in lijn met haar statutaire doelen en ANBI-status.